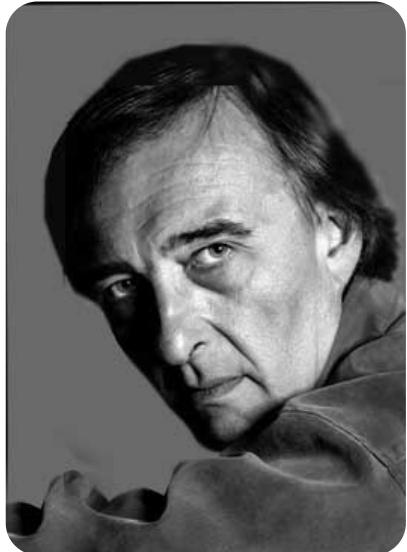

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია

ქართული ენციკლოპედიის ი. აბაშიძის სახელობის მთავარი სამეცნიერო რედაქცია

მაჯავარიანი ვახტანგ ალექსის ძე

3. ა. მაჯავარიანი

მაჯავარიანი ვახტანგ ალექსის ძე (დ. 18. II. 1951, თბილისი), კომპოზიტორი, პიანისტი, დირიჟორი. დაამთავრა თბილ. სახელმწ. კონსერვატორიის საფორტეპიანო (1973, ე. გურევიჩის კლასი) და სადირიჟორო (1977, ო. დიმიტრიადის კლასი) ფაკ-ტები. სტაუირება სადირიჟორო განხრით გაიარა მოსკოვში გ. როშდესტვენსკისთან და ვენის მუს. აკადემიაში კ. ოსტერრაიხერთან, იმავდროულად იყო ვენის ოპერაში ლ. მააზელის ასისტენტი. 1984-90 თანამშრომლობდა სანქტ-პეტერბურგის მარინის თეატრთან. იქვე იყო ა. მაჯავარიანის ბალეტ „ვეფხისტყაოსნის“ დამდგმელი დირიჟორი. ამავე პერიოდში მ. თანამშრომლობდა მოსკოვის დიდ თეატრთან და ევროპის საოპერო დასებთან. 1987 მ. იყო საქართვ. მუს. საზ-ბის კამერული ორკესტრის მთ. დირიჟორი (ორი სეზონი).

1990 დააფუძნა მარინისა და დიდი თეატრების, სანქტ-პეტერბურგისა და მოსკოვის ფილარმონიების, ბალტიისპირეთის ქვეყნების, საქართვ. და უკრაინის წამყვანი ორკესტრების 120 მუსიკოსისაგან შემდგარი საფესტივალო ორკესტრი, რ-ის მთ. დირიჟორი და სამხატვრო ხელმძღვანელი თავადვე იყო. მ. ასევე იყო ე. მიქელაძის სახ. საქართვ. სახელმწ. სიმფონიური ორკესტრის მთ. დირიჟორი (1996-იდან), სამხატვრო ხელმძღვანელი (1998-2004). მან რუსეთში დააარსა და ხელმძღვანელობდა (2000-08). დიდ სიმფ. ორკესტრ „მილენიუმს“. მისი ინიციატივითა და დირიჟორობით საქართველოში გაიმართა არაერთი პრემიერა, მ. შ. ჭ. ვერდის „ფალსტაფი“ (2002), რ. ვაგნერის „ტრისტანი და იზოლდა“ (2003), ა. მაჯავარიანის ოპერები - „პამლეტი“, „მედეა“ (2007; ყველა საკონცერტო შესრულება), სიუიტა ბალეტიდან „ჭირვეულის მორჩულება“ (2008),

ბალეტი-პოემა „ფიროსმანი“ (2012), ს. პროკოფიევის VII საფორტეპიანო სონატის საორკესტრო ვერსია (2014), უ. ერკინის საცეკვაო რაფსოდია ორკესტრისათვის „კიოჩეკჩე“ (2016), ნ. კოდალის საორკესტრო სიუიტა „ტელი ტურნა“ (2016) და სხვ. მისი ხელმძღვანელობით ყოველწლიურად (იანვარში) იმართებოდა ი. შტრაუსის გალა-კონცერტი. 2010-იდან თანამშრომლობს თურქეთის საპრეზიდენტო და იზმირის სახელმწ. სიმფ. ორკესტრებთან. 2017 მას მიენიჭა ე. მიქელაძის სახ. ეროვნ. სიმფ. ორკესტრის საპატიო დირიჟორის წოდება. 2022 თბილისში კიევის „კამერატას“ 19-მა მუსიკოსმა ე. მიქელაძის სახ. სახელმწ. სიმფ. ორკესტრთან ერთად გამართა საქველმოქმედო კონცერტი. 2018-იდან მ. არის ლ. ისაკაძის მიერ დაფუძნებული ფესტივალის („ღამის სერენადები“) მთ. დირიჟორი. მ-ის რეპერტუარშია ქართული და უცხოური სიმფონიური მუსიკა, საოპერო კლასიკა, მ. შ.: ა. მაჯავარიანის №1-7, ა. ბალანჩივაძის №1, ფ. ლლონტის №6 „Vita Nova“, ი. ჭაიძნის, ვ. ა. მოცარტის, ი. სტრავინსკის „კურთხეული გაზაფხული“, ლ. ვ. ბეთჰოვენის ი. ბრამსის, პ. ჩაიკოვსკის, დ. შოსტაკოვიჩის, გ. მალერის სიმფონიები და სხვ.

მ-ს ეკუთვნის არაერთი თხზულება, მ. შ. სიმფ. პოემა „ნაცარქექია“ (2010), საფორტეპიანო კონცერტინო (2011), სიმფონია №1 „სამყაროს ჰარმონია“ (2013), 10 სონეტი შექსპირის მიხედვით (2014), კონცერტი ვიოლინოს, ფორტეპიანოს, სიმებიანი ორკესტრისა და დასარტყამი ინსტრუმენტებისათვის (2015), „მარში“ საქართვ. შეიარაღებული ძალების ორკესტრისათვის, მიძღვნა ლ. ვ. ბეთჰოვენს, კომპოზიცია „შთაბეჭდილებები 2020“ (პრემიერა 2022); ოპერა „რიჩარდ III“ (I სცენის პრემიერა შედგა 2022), სიმფ. სურათი „მარიუპოლი“ მიუძღვნა 2022 უკრაინაში განვითარებულ მოვლენებს. გამოცემულია მ-ის სადირიჟორო რეპერტუარის და მის მიერ შესრულებული საფორტეპიანო კომპოზიციების გრამფირაფიტები, კომპაქტდისკები. მ-ს მიღებული აქვს ბრწყინვალების საპრეზიდენტო ორდენი (2011).
